

4Tress BV • [Amsterdam Waterland](#) • APPM • [Arda advies voor natuur, cultuurhistorie en recreatie](#) • Arsenaal Nieuwpoort • [Art & Facts](#) • Atelier Anneke Wessels • [Atlantikwall Centrum Den Helder](#) • Atlantikwall Museum Noordwijk • [Bar het Fort](#) • Bed & Breakfast Fort Bakkerskil • [Beheersstichting Fort Pansterdam](#) • Betuwse Stromen BV • [Bezoekerscentrum Grebbelinie](#) • Biberbunker • [Brabants Landschap](#) • Brasserie de Buurman • [Botanische Tuinen Universiteit Utrecht](#) • Bureau Buiten • [Bureau voor Ruimte en Vrije Tijd](#) • Caatje aan de Lek • [Café de Vlist](#) • Casa Fortezza • [Cider Import BV](#) • DST • [Documentatiecentrum Stelling van Amsterdam](#) • Donatus Verzekeringen • [Ducktrail](#) • Duits&Lauret Fort Everdingen • [Dutch History Tours](#) • EC Projects • [Ecabike](#) • Eetcafé de Halve Maan • [Erfgoedhuis Zuid-Holland](#) • Exploitatiemaatschappij Fort Vechten B.V. • [Fier Bussum](#) • Fort 1881 • [Fort aan de Klop](#) • Fort aan de Westoever • [Fort Altena](#) • Fort bij Hoofddorp • [Fort bij Veldhuis](#) • Fort Blauwkapel • [Fort Buitensluis](#) • Fort De Batterijen • [Fort de Bilt](#) • Fort de Gagel • [Fort Diemerdam](#) • Fort Dorpshuis Fort Vreeswijk • [Fort Evenementen](#) • Fort Isabella • [Fort Kijkduin](#) • Fort Lunet • [Fort Lunet aan de Snel](#) • Fort Markenbinnen • [Fort Nieuwersluis](#) • Fort Producties • [Fort Resort Beemster](#) • Fort Sint Pieter • [Fort Spion](#) • Fort bij Uithoorn • [Fort Vossegat](#) • Krimpenfort Wijnen • [Fort Zuid](#) • Fort Zuidwijkermeer • [Forteiland IJmuiden](#) • Fronttaal • [G. van der Ven B.V. Aannemingsbedrijf](#) • Gemeente Altena • [Gemeente Brielle](#) • Gemeente Bunnik • [Gemeente Culemborg](#) • Gemeente De Bilt • [Gemeente Geertruidenberg](#) • Gemeente Gennep • [Gemeente Goeree-Overflakkee](#) • Gemeente Gooisemeren (Muiden en Naarden) • [Gemeente Gorinchem](#) • Gemeente Grave • [Gemeente Groenlo](#) • Gemeente Haarlemmermeer • [Gemeente Hellevoetsluis](#) • Gemeente Heusden • [Gemeente Hoeksche Waard](#) • Gemeente Houten • [Gemeente Hulst](#) • Gemeente IJsselstein • [Gemeente Lingewaard](#) • Gemeente Maastricht • [Gemeente Moerdijk](#) • Gemeente Molenlanden • [Gemeente Neder-Betuwe](#) • Gemeente Nieuwegein • [Gemeente Olst-Wijhe](#) • Gemeente Oudewater • [Gemeente Oss](#) • Gemeente Ronde Venen • [Gemeente 's-Hertogenbosch](#) • Gemeente Steenbergen • [Gemeente Stichtse Vecht](#) • Gemeente Tiel • [Gemeente Utrecht](#) • Gemeente Velsen (Bunkermuseum IJmuiden) • [Gemeente Vijfheerenlanden](#) • Gemeente Weesp • [Gemeente West-Betuwe](#) • Gemeente Wijdemeren • [Gemeente Woerden](#) • Gemeente Zaltbommel • [Groede Podium](#) • GroenGras Conceptmakers • [HaboDaCosta](#) • Hajé Nieuwegein B.V. • [Heijmans Restauratie](#) • Het Hem • [Hij & Ik Productions](#) • Historisch Vliegveld Valkenburg • [Hooyschuur Architecten B.V.](#) • Hotel De Witte Dame • [Jonkheer-de Ram](#) • Kampeerterrain de Lievelinge • [De Kool, de Geit en de Wolf \(Fort bij Abcoude\)](#) • Kromme Rijn Fruit • [Kunstfort bij Vijfhuizen](#) • Landgoed Ruwinkel • [Landschap Erfgoed Utrecht](#) • Landschap Noord-Holland • [Leerwerkbedrijf Hollandse Waterlinie](#) • Leger Diorama Wereld • [Liniepadfestival](#) • Ludens Lunet I en III • [MapGear B.V.](#) • Media Mind • [Merel van der Linden](#) • MijnFort - Boer Bos • [Museum](#) • [Museum Bescherming Bevolking](#) • [Museum Engelandvaarders](#) • Museum Het Stadhuis • [Nationaal Monumenten Oranjehotel](#) • Nationaal Restauratiefonds • [Natuurmonumenten \(Fort Ellewoutsdijk, Fort Kijkuit, Fort bij Spijkerboor\)](#) • O.Cuisine • [Oliemans Accountants](#) • Ons Fort Venlo • [Parklaan Landschapsarchitecten](#) • Pannenkoekenfort • [Paviljoen Uit & Meer](#) • Pien Grafisch Gezien • [Poldermuseum Gemaal De Hooge Boezem](#) • Pop-up Knakenfort • [Provincie Noord-Holland](#) • Provincie Gelderland • [Provincie Noord-Brabant](#) • Provincie Utrecht • [Provincie Zuid-Holland](#) • [Quaadrat Projectmanagement](#) • [Recreatieschap Spaarnwoude](#) • Restaurant 't Fort Vijfhuizen • [Routewerk](#) • SchotB • [Staatsbosbeheer \(Batterij Brakel, Batterij Poederoijen, Fort bij 't Hemeltje, Fort Rijnauwen, Fort Ruigenhoek, Fort Tienhoven, Rijksdorp Wassenaar, Vleermuisbunker, Werk aan de Groeneweg, Werk aan de spoorweg op de Diefdijk en Werk aan de Waalse Wetering\)](#) • Simplefly • [Slot Loevestein](#) • Sogyo • [Stadsherstel](#) • Stichting Ars Positum • [Stichting Atlantikwall Museum Scheveningen \(Widerstandsnest 318 en Widerstandsnest 67HL\)](#) • Stichting Bouwloods Utrecht • [Stichting C-Fordt](#) • Stichting Fort Sabina • [Stichting Forteiland Pampus](#) • Stichting Fortpop Beverwijk • [Stichting GeoFort](#) • Stichting Herstelling • [Stichting Het Nederlands Vestingmuseum](#) • Stichting Menno van Coehoorn • [Stichting Monumentenbezit](#) • Stichting Oude Hollandse Waterlinie • [Stichting Reinaerde](#) • Stichting Rijksmuseum Muiderslot • [Stichting Schoonhoven Zilverstad](#) • Stichting tot beheer Fort Werk IV • [Stichting Stelling '33](#) • Stichting Storm (Festival Tweetakt) • [Stichting Uiteraard Uitermeer](#) • Stichting Vrederijk • [Stichting Wandelnet](#) • Stichting Werk aan het Spoel • [Stichting WO2GO](#) • Stichting Zaans Museum • [Streekmuseum De Krimpenerwaard](#) • Studio Bassa • Studio Harm Hasenaar • Uiterwaarde • [Valuans](#) • Van Liere Lifestyle • [Vesting Adventure](#) • Vesting Bergen op Zoom • [Vesting Brouwerij Comenius](#) • Vroeg • [Vuurtoereiland](#) • VVV Altena en Biesbosch • [Waterfront](#) • Waternet • [Waterschap Rivierenland](#) • Wijnfort Benoorden Purmerend • [Zeilfort Kudelstaart B.V.](#) • Zilvermuseum Schoonhoven • [Zomo Dagbesteding b.v.](#) • Zuid-Hollands Landschap (forten Noorddijk/ Penserdijk en Vinetaduïn)

DEELNEMERS 2019

JAARVERSLAG
2019
Feiten en cijfers

VOORWOORD

LINIEBREED!

Voor je ligt het jaarverslag 2019 van Stichting Liniebreed Ondernemen (Liniebreed). Daar waar we in 2018 een pas op de plaats maakten om de groei van de afgelopen jaren te laten "landen" en om onze kleine organisatie klaar te stomen voor de volgende fase, ging in 2019 de **verbreding** gelukkig gestaag door.

De **ruimere blik** op militair erfgoed resulteerde o.a. in een opdracht voor de Atlantikwall. En ook de kleinere linies wisten de weg naar Liniebreed te vinden. Zoals Gemeente Nederbetuwe in het kader van de Betuwelinie, de Gemeente Hoekse Waard met Fort Buitensluis in de Stelling van het Hollandsch Diep en het Volkerak en het Zuid-Hollands landschap met de Forten Penserdijk en Noorddijk van de Stelling van de monden van de Maas en het Haringvliet.

Meer deelnemers, meer opdrachten. Het betekende ook meer medewerkers. Juist bij het aannemen van nieuwe mensen besef je eens te meer hoe uniek de fort-en linie branche is en dat er nog een wereld te winnen is om een breed publiek te laten genieten van ons fantastische erfgoed.

Bij Liniebreed zien we elke dag **nieuwe kansen** om onze branche steviger op de kaart te zetten;

Met **intensieve marketing en promotie** voor de erfgoedlocaties, door het ondersteunen van het ondernemerschap, het **verbinden** van allerhande liniepartijen en het **adviseren** over een gezonde fort-exploitatie kwamen we in 2019 weer dichterbij het streefbeeld van een **onafhankelijke, landelijke, ondernemende organisatie** die staat voor al het fort-en linie-erfgoed in Nederland.

PROMOTEN

FORT!

Jaarmagazine over forten, vestingen en bunkers van de waterlinies in Nederland.

- Oplage **35.000**
- Verspreid via 495 locaties

PUBLIEK LOKET

266 loketvragen via forten.nl

FORTEN.NL

- 271.070 bezoeken (+ 17,44% t.o.v. 2018)
- **719.132** paginaweergaven
- 36,32% bezoeken via Adwords, gem. sessieduur 1.31 minuten
- 134.153 externe kliks naar fortenwebsites

GOOGLE ADWORDS GRANT

- **713.977** vertoningen
- 81.807 klikken
- CTR 11,46 %
- 57.387 dollar

FORTEN VAN BOVEN

Hele jaar

- **33** luchtfoto's
- Locaties: Slot Loevestein en Forteiland Pampus

WATERLINIES OP SOCIALE MEDIA

Facebook Forten & Waterlinies:

- 12.792 likes
- 376 berichten
- bereik **747.895** personen

Twitter @waterliniesNL:

- 479 volgers
- 1350 (re)Tweets
- 247.089 weergaven

Instagram:

- 1093 volgers

MEDIABEREIK

Start Fortenseizoen, Forten van Boven, Mooi Linieland, Fortenfestival, Nacht van de Nacht, Duurzame Forten, Winterforten, FORT! Magazine

- mediawaarde: € 1.853.103
- mediabereik: **46.914.483** personen

START FORTENSEIZOEN

20 t/m 22 april

- 94 activiteiten
- mediawaarde: € 34.755
- mediabereik: **1.829.622** personen
- flyer: oplage 50.000
- advertorial in 40 huis-aan-huis kranten

MOOI LINIELAND

Campagne juni

- mediawaarde: € 8.654
- mediabereik: **1.010.494** personen
- nieuwsbrief: Fietsnetwerk.nl & Route.nl
- advertorial in 40 huis-aan-huis kranten

FORTEN-FESTIVAL

7 t/m 15 september

- 90 activiteiten
- mediawaarde: € 47.691
- mediabereik: **2.126.363** personen
- radiospot BNR: 35 spots, bereik 590.797 personen
- flyer: oplage 50.000
- display campagne STER: 571.509 impressies
- advertorial in 39 huis-aan-huis kranten

PROMOTEN

EUROPEAN FORTRESSDAY

September

- **100** forten in 15 landen
- europeanfortressday.eu
- flyer, vlaggen, Facebook campagne

NACHT V/D NACHT - SAMENWERKING

26 oktober

- 13 forten- en vestingen
- mediawaarde: € 18.825
- mediabereik: **2.360.592** personen
- advertorial in 39 huis-aan-huis kranten

WINTERFORTEN

Wintermaanden

- mediawaarde: € 3.192
- mediabereik: **305.083** personen
- online flyer en banners

BARTERDEALS

Liniebreed heeft o.a. samenwerkingen met dagjeweg.nl, uitmetkinderen.nl, route.nl/forten, hollandidee.nl, fietsnetwerk.nl

ONTWIKKELING LINIE-COMMUNITY

Uitbreiding met marktgegevens en informatie voor zakelijke en toeristische doelgroep

ZICHTBAARHEID

- Artikel in vakblad Monumentaal over Liniebreed Ondernemen
- Artikel in Algemeen Dagblad over UNESCO nominatie

ONDERSTEUNEN

SLO

- 229 deelnemers
- **1020** activiteiten via liniecommunity geplaatst op fortен.nl (evenementen, diensten en routes)

2 LINIE AWARDS UITGEREIKT

Linie Award 2019:

Tom van Nouhuys van forteiland Pampus: voor zijn nieuw ontwikkelde presentatie over de Stelling van Amsterdam (de belevingsroute Het geheime Wapen van Amsterdam, waarbij je in een luchtballon een virtuele reis over de stelling maakt), de initiatieven op het gebied van duurzaamheid, het succesvolle initiatief met zomerse kampeernachten en het recordaantal bezoekers dat alle activiteiten (o.a. met Winterlicht) samen wisten te trekken.

ADVIES

EXTERNE OPDRACHTEN

- Lektontoonstelling (wisselexpo) Vianen-Fort Everdingen
- Routegids Lek-Waal
- Buitenexpositie Fort Honswijk (incl. speurtocht en folder)

ONLINE PUBLIEKS-COMMUNICATIE STELLING VAN AMSTERDAM

- Stellingvanamsterdam.nl: 90.100 bezoeken, 260.295 paginaweergaven
- Google Adwords: 29.314 bezoeken, advertenties **328.629** keer getoond
- 7 keer Stellingkoerier: 2195 lezers

- Facebook Stelling van Amsterdam: 5592 likes
- Twitter @stellingvanAms: 1540 volgers
- Fortenronde langs alle fortbeheerders

NIEUWE HOLLANDSE WATERLINIE

- Z-cards Nieuwe Hollandse Waterlinie (4 talen) incl. toonbankdisplay
- Flyer waterliniepad
- Fortenronde langs alle fortbeheerders
- Seminar NHW & UNESCO
- Promotiemiddelen (roll-up banner, tafelbanner, vlag)

OUDE HOLLANDSE WATERLINIE

- Activiteitenfeed voor website oudehollandsewaterlinie.nl
- Huisstijl handboek & online beeldbank
- Promotiemiddelen (Z-Card engels, toonbankdisplay, vlag)

ATLANTIKWALL

- Nieuw platform bezoekatlantikwall.nl

VERBINDEN

LINIENIEUWS

- 16 nieuwsbrieven
- **1851** abonnees

5 KENNIS- EN NETWERK-MEETINGS

NIEUWJAARSBORREL

Fort resort Beemster

- 17 januari
- **117** linierelaties aanwezig

GIDSEN-TRAININGEN

Diverse data in maart en april

- Gidsenrollen en gastheerschap
- **95** deelnemers

FORT DE BATTERIJEN

10 april

- Thema: Social media en presentatie FORT! Magazine
- **41** linierelaties aanwezig

NAZOMERBORREL FORT BIJ NIGTEVECHT

4 september 2019

- **36** linierelaties aanwezig

FORT EVERDINGEN

21 november

- Thema: waardevol toerisme
- **34** linierelaties aanwezig

LOKET VOOR LINIE-'SPELERS'

Liniebreed Ondernemen opereert op het snijvlak van markt (ondernemers), eigenaren en overheden. En zorgt ervoor dat zoveel mogelijk liniepartijen elkaar vinden. Liniebreed faciliteert, adviseert en verbindt en is een gangbaar loket voor alle linieactoren.

Liniebreed Ondernemen:

- stimuleert samenwerking en productontwikkeling
- adviseert bij herontwikkeling en ondernemeselecties
- maakt aspirant-ondernemers wegwijs in de waterlinies
- zorgt voor kennisoverdracht, faciliteert studenten bij onderzoeken en scripties
- faciliteert media ten behoeve van free-publicity

BIJEENKOMSTEN & CONGRESSEN

SLO draagt bij aan diverse (internationale) samenwerkingsverbanden m.b.t. militair erfgoed.

Voorbeelden in 2019 zijn o.a.:

- Erfgoedtafel Oude Hollandse Waterlinie
- Werkgroep Merk en marketing OHW
- Erfgoedtafel Atlantikwall
- Overleg NHW-Stelling i.k.v. UNESCO en samensmelting van twee Linies
- Europese kennisuitwisseling via EFFORTS (congres Antwerpen)

DE MENSEN

TEAM

- **Juke van Niekerk** (directeur)
- **Titia de Zeeuw** (marketingmanager)
- **Bram Mellaart** (online marketing)
- **Hanne Alblas** t/m februari (projectleider)
- **Elinor Archer** van februari t/m juni (tekst & events)
- **Florence Sluis** vanaf december (projectmanager)

Liniebreed voorzag in leerplaatsen voor drie stagiaires

VRIJWILLIGERS

- **Margot Otten** (Liniecommunity)
- **Egbert Wildbret** (CRM)
- **Maarten Bootsma** (fotograaf)

Per april 2019 huurde Liniebreed een tweede kantoor op Fort Nieuwersluis

RAAD VAN TOEZICHT

- **Arnold van Vuuren** (directeur Scheepvaart ILG, per 1 januari 2020 directeur Omgevingsdienst regio Utrecht): vicevoorzitter, waterliniekennis en P&O
- **Tom Stefels** (directeur Beacon): ondernemerschap
- **Laurent van den Nouwland** (programmadirecteur Rentederivaten Rabobank): financieel
- **Arnoud van Mosselveld** (creatief ondernemer): juridisch
- **Roeland Geertzen** (watersportverbond): bestuurlijk en recreatie

PLANNEN VOOR 2020

Het is onmogelijk om de plannen van Liniebreed in 2020 los te zien van de wereldwijde epidemie van het corona-virus. Daar waar we op 5 februari jl. dolblij een cheque van de BankGiro Loterij in ontvangst mochten nemen, stonden we twee maanden later we voor de uitdagende opgave om onze deelnemers te helpen om het hoofd boven water te houden in ongekend barre tijden. En dit gold tevens voor onze eigen organisatie. Wanneer je 8 jaar onafgebroken communiceert over alles wat er op de forten van de waterlinies te beleven is, en al deze prachtplekken noodgedwongen op slot moeten, sta je toch even raar te kijken.

Na een eerste pas op de plaats en de geruststellende gedachte dat er op het gebied van online-communicatie heel veel wel gewoon doorging, was het zaak om ondernemers op de forten met raad en daad bij te staan. Van subsidieregelingen, NOW-regelingen, SBI-codes, het monumenten corona-protocol en desinfectiezuilen tot online forten puzzels, de waterliniequiz en een extra campagne in juni om te zorgen dat na de afgelaste

“Start van het Fortenseizoen” er opnieuw voldoende aandacht voor onze forten komt.

Dankzij de flexibiliteit van onze opdrachtgevers en de extra financiële ruimte vanwege de schenking van de BankGiro Loterij, gaan we vol gas vooruit. Onze campagne “Dit is de plek” start binnenkort en FORT! magazine wordt twee maanden later dan gebruikelijk verspreid, maar dan wel extra dik! Het beste nieuws is dat de forten en linies ook in slechte tijden verbonden zijn, samen optrekken en ook nu van elkaar leren. Gelukkig is iedereen creatief in de anderhalve meter economie en vult Forten.nl zich weer met publieksactiviteiten. Enigszins voorzichtig, maar met vertrouwen zien we de rest van 2020 tegemoet.

Juke van Niekerk, directeur-
bestuurder Stichting Liniebreed
Ondernemen